

[Indenrigsministeren.]

Byplaner kan danne Grundlag for Ekspropriationer.

I denne Forbindelse forekommer en anden Nydannelse i dette Forslag, nemlig Bestemmelserne i § 3, 3die Stykke, og § 17 om Indførelse af et sagkyndigt Element til at bistaa ved visse Afgørelser. Naar Taksationsmændene under den gældende Lov i forskellige Tilfælde er kommet til Resultater, der forekommer mindre stemmende med Lovens Forudsætning, skyldes det sikkert, at de ofte har maattet gaa til Opgaven uden tilstrækkelig kyndig Vejledning med Hensyn til Reguleringens virkelige Betydning i de konkrete Forhold. Til Afhjælpning af denne Mangel foreslaas i § 17, at der, ligesom Tilfældet er med Hensyn til Vandindvindingsager, skal kunne autoriseres særligt sagkyndige Personer til at yde Bistand i Byplansager; disse sagkyndige tænkes udpeget af Indenrigsministeriet, naturligvis efter at Ministeriet har raadført sig med Organisationer og Institutioner, som maa antages at have Forudsætninger for at kunne bedømme Personernes Sagkundskab paa dette Omraade. Deres Funktion er dels at tiltræde de enkelte Vurderingskommissioner — efter Kommissionernes eget Valg blandt de autoriserede — uden Stemmeret, men for at vejlede Kommissionen med Hensyn til Sagens tekniske Side. Endvidere faar disse sagkyndige ifølge § 3, 3die Stykke, til Opgave at undersøge, forhandle og mægle mellem Parterne i Tilfælde, hvor der ikke kan opnaas Enighed mellem flere Kommunalbestyrelser om Markplaner, der omfatter flere Kommuner. Den endelige Afgørelse i disse Tilfælde tænkes ifølge § 3, 4de Stykke, ligesom ifølge den gældende Lov henlagt til den stadfæstende Myndighed, altsaa Indenrigsministeriet, men det sikres altsaa, at denne Bestemmelse træffes paa Grundlag af upartiske, kyndige Mænds Undersøgelser og Forslag.

De Planer, der vil være Genstand for en saadan Behandling, vil ofte være de saakaldte Egnplansplaner, det vil sige Planer, som tilsigter Regulering i visse Hovedtræk af større Omraader, omfattende ofte adskillige Kommuner. Saadanne Planer vil som Regel være behandlet i et saakaldt Egnplansudvalg, hvori bl. a. de interesserede Kommunalbestyrelser er repræsenterede, og for at sikre sagkyndiges naturlige Medvirkning i saadanne Udvalg er det i § 3, sidste Stykke, foreslaaet, at Behandlingen i et saadant Udvalg kan træde i Stedet for direkte Mægling ved sagkyndige, nemlig naar Sagkundskaben alle-

rede har været repræsenteret i det paa-gældende Egnplansudvalg.

Den vigtigste Nydannelse i Forslaget er dog de foreslaaede Regler i §§ 11—22 om Erstatning.

Medens den gældende Lov, som nævnt, ganske overlader til Vurderingsmyndighederne at bestemme ogsaa, hvorvidt der skal gives Erstatning, uden at angive blot nogle Hovedsynspunkter til Vejledning ved denne Afgørelse, saa søger det her forelagte Lovforslag en fastere systematisk Angivelse af de Tilfælde, i hvilke Taksationsmændene kan træffe Afgørelse, samt de almindelige Forudsætninger for denne Afgørelse.

Hovedsynspunktet i Forslaget er i Overensstemmelse med den almindelige Ekspropriationsret, at der tilkommer en Ejer Erstatning for det første for positiv Afstaaelse af Ejendom, det være sig Grund eller Bygning, saaledes som det er anført i § 11, Stk. 1, og for det andet for Værdiforringelse af den resterende Del af en Ejendom i Tilfælde af delvis Afstaaelse, saaledes som Bestemmelsen i § 14, Stk. 1, angiver, og endelig tilkommer der efter Omstændighederne Ejeren Adgang til at kræve fuldstændig Overtagelse af Ejendommen, naar Værdiforringelsen i det Tilfælde, jeg sidst nævnte, er saa væsentlig, at Restarealet overhovedet ikke kan udnyttes paa selvstændig Maade, saaledes som Bestemmelserne vil findes i § 12 og § 13, 2det Stykke.

Jeg har endvidere maattet finde det rimeligt i § 13, 1ste Stykke, at tillægge en Ejer Ret til at forlange, at det offentlige overtager en Ejendom eller et Areal, som ifølge en Plan er forbeholdt til offentlige Anlæg, saasom Sportspladser, Legepladser eller Lystanlæg, naar han derved afskæres fra at benytte dette Areal i Lighed med en faktisk stedfindende Udnyttelse af de omliggende Arealer. Derimod er det ikke Meningen, at Kravet skal kunne tages til Følge, saa længe saavel Arealet som dets Omgivelser fremdeles anvendes som hidtil, f. Eks. til Landbrug eller Gartneri.

Derimod undlader Forslaget at give Regler om Erstatning for de saakaldte Raadighedsindskrænkninger, altsaa navnlig Bestemmelser om, at Bebyggelsen paa et bestemt Omraade skal være af en bestemt Art i Henseende til Anvendelse og Tæthed, eller Bestemmelser om en vis Placering af Bebyggelsen paa Grundene. Man er herved, i Modsætning til den i den gældende Byplanlov omdend kun som en Eventualitet indeholdte Forudsætning, i Overensstemmelse